

P r v ý s o u d nevyhověl žádosti konsumního společenstva S., zapsané společenstvo s r. o. v H.« o zápis nových stanov do společenstevního rejstříku. **D ů v o d y:** Firma společenstva podle § 1 stanov nevyhovuje předpisu § 4 zák. č. 70/73 ř. z. o společenstvech. Jak odst. 2 § 1 stanov uvádí, jest účelem společenstva podporovati spořivost členů a stavěti domy pro členy, kterýžto účel nedochází výrazu ve firmě společenstva označeného pouze jako »konsumní«. Nutno tudíž buď firmu společenstva doplniti tak, že bude zníti: Konsumní, spořitelní a stavební společenstvo »S.«, nebo činnost v § 1 odst. 2 stanov obmeziti skutečně jen na obstarávání potravin a jiného zboží, jak tam uvedeno, a spořitelní a stavební činnost ze stanov vypustiti, což se musí státi novým usnesením valné hromady. **R e k u r s n í s o u d** potvrdil toto rozhodnutí prvního soudu. **D ů v o d y:** § 4 zák. č. 70/73 ř. z. ukládá pouze, aby firma družstva byla vzata z předmětu podnikání a ze znění firmy nemusí býti patrna veškerá činnost družstva. S druhé strany však platí i pro firmu družstva zásada obchodního zákona o pravdivosti firem (rozh. z 26. dubna 1900 čís. 6167 A. K. 2490). Přebírá-li tedy družstvo dle stanov nové důležité obory činnosti, odpovídá zásadě pravdivosti, když náznaky této činnosti se projeví ve firmě.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekurent odporuje souhlasným usnesením nižších soudů z důvodu nezákonnosti (§ 46 (2) zák. čís. 100/31 Sb. z. a n.), činí tak neprávem, poněvadž výklad rekursního soudu v příčině pravdivosti znění firmy se zřetelem na předpisy § 4 zák. č. 70/73 ř. z. se nepřičí jasnému a nepochybnému znění nebo smyslu zákona, jehož bylo nebo mělo býti na případ použito (čl. V. zák. čís. 251/34 Sb. z. a n.), zejména když rekursující družstvo úplně přezírá nový druh své činnosti »stavěti domy«, jenž jest úplně odlišný od dosavadní jeho činnosti a nepokusilo se ani tvrditi, že by tato činnost byla také jen činností vedlejší, jak to tvrdilo v příčině přijímání členských úsporných vkladů — a vyvrátiti názor rekursního soudu, že tu jde o nový důležitý obor jeho činnosti.

Čís. 15112.

Čl. I. vl. nař. čís. 261/34 Sb. z. a n.

Rejstříkový soud nesmí povolit za platnosti § 19 zákona čís. 44/33 Sb. z. a n. a čl. I. vládního nařízení čís. 261/34 Sb. z. a n. zápis změny sídla družstva, provozujícího peněžní a úvěrní nebo jiné bankovní obchody, do společenstevního rejstříku, dokud nemá doklad o svolení vlády k přeložení sídla ve smyslu čl. I. (3) uvedeného vlád. nařízení.

(Rozh. ze dne 7. dubna 1936, R II 82/36.)

P r v ý s o u d povolil Hospodářské záložně v K. změnu firmy, pokud se týče sídla, ve znění »Hospodářská záložna v S.« a změnu tu zapsal do rejstříku. R e k u r s n í s o u d k rekursu Občanské záložny v S. žádost zamítl. D ů v o d y: Dle zákona z 2. března 1933 čís. 44 Sb. z. a n. ve znění vlád. nař. z 22. prosince 1934 čís. 261 Sb. z. a n. jest až do konce r. 1936 zakázáno přeložiti sídlo hlavního závodu nebo pobočný závod do jiné obce, leda že by se jednalo o výjimku povolenou vládou. O takový případ nejde, neboť žádost o změnu stanov, spočívající v tom, že se mění název Hospodářské záložny a že se mění též sídlo její, nebyla rejstříkovému soudu doložena žádným povolením.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Právem přiznal rekursní soud Občanské záložně ve S. vlastnost účastnice ve smyslu § 6 zákona čís. 100/31 Sb. z. a n., poněvadž tato jako peněžní ústav má vedle hospodářského zájmu také právní zájem, aby soud učinil rozhodnutím o tom, aby nebyl trpěn protiprávní zápis změny sídla rekurujícího družstva, poněvadž odporuje vízícím předpisům § 19 zákona čís. 44/33 Sb. z. a n. a čl. I d) vládního nařízení čís. 261/34 Sb. z. a n., o nichž nelze pochybovati, že byly vydány v zájmu veřejném. a zakročení v zájmu veřejného pořádku může vyjít od kohokoliv. Z uvedeného předpisu plyne, že do 31. prosince 1936 nesměl bez svolení vlády býti přeložen do S., sídla to Občanské záložny, žádný nový peněžní ústav. V tom spočívá právo této záložny a bylo-li toto právo porušeno zápisem rejstříkového soudu, byla oprávněna napadati tento zápis. Tuto protizákonnost vytýkala tato účastnice výslovně ve stížnosti proti usnesení první stolice. Rekurent nemůže důvodně tvrditi, že nabyl jako třetí osoba práv z onoho vadného zápisu v rejstříku, poněvadž sám vyvolal stav rejstříkový s porušením uvedených předpisů zákonných, a nelze jej proto za třetí osobu ve smyslu § 36 zák. čís. 100/31 Sb. z. a n. pokládati. Pro toto řízení je lhostejno, jaké jsou vnitřní poměry Občanské záložny ve S., je-li to podnik jednotlivců, a zda ztratil vlastnost společenstva. Ve věci lze sice přisvědčiti dovolacímu rekursu, že v předpisech zákona čís. 44/33 a vládního nařízení čís. 261/34 nebyl vysloven zákaz měnití znění firmy družstev, avšak z toho nemůže rekurent nic vytěžiti, poněvadž dodatek ve firmě »ve S.« by neodpovídal materiální pravdě, již nutno dodržeti (viz čís. 10829 Sb. n.s.), kdyžťe při opovědi nebylo doloženo, že vláda povolila k návrhu ministerstva financí v dohodě s příslušným ministerstvem po slyšení Poradního sboru ve věcech peněžnictví přeložení sídla závodu z K. do S. ve smyslu čl. I (3) uvedeného vládního nařízení. Při zápisu změny společenstevní smlouvy, jež má význam konstitutivní právě tak jako zápis o zřízení společenstva (§§ 8, 9 druž. zák.), musí rejstříkový soud dle § 3 nařízení čís. 71/73 ř. z. z úřadu přihlížeti k tomu, aby předpisů o přihláškách (opovědích) bylo šetřeno a musí zkoumati veškeré zákonné podmínky přípustnosti zápisu (nařízení ministerstva spravedlnosti

ze dne 17. ledna 1900 čís. 4 Věstníku téhož ministerstva). Této povinnosti soud první stolice nedbal, připustiv zápis změny sídla rekurujícího družstva, aniž měl doklad o tom, že vláda povolila toto přeložení sídla ve smyslu čl. I (3) vládního nařízení čís. 261/34 Sb. z. a n. Rejstříkový soud ovšem nerozhoduje o přípustnosti takového přeložení sídla, nýbrž o tom rozhodují jiné orgány veřejné správy, avšak soud nesmí dříve povolit zápis takové změny do rejstříku společenstevního, dokud o tom nemá doklad, že tyto orgány k tomu svolily. Rekurentem uváděný opačný postup je v rozporu s doslovem vládního nařízení čís. 261/34 Sb. z. a n., jež přímo zakazuje přeložení sídlo hlavního závodu do jiné obce do 31. prosince 1936 a dopouští jen v čl. I. (3) výjimky, jež váže na povolení vlády. Dle toho musí zápisu do rejstříku předcházeti a soudu býti doloženo toto povolení vlády. Je proto nerozhodno, že rekurující družstvo zakročilo dodatečně u ministerstva zemědělství, aby mu bylo vládou povoleno přesídlení do S.

Čís. 15113.

K § 1486 čís. 3 obč. zák.

Tříletá promlčecí lhůta podle § 1486 čís. 3 obč. zák. platí také pro nárok ošetřovatele a poskytovatele výživy na náhradu nákladů ošetrovacích a vyživovacích podle § 1042 obč. zák. vznesený proti osobě povinné podle zákona k ošetrování nebo k výživě.

(Rozh. ze dne 7. dubna 1936, Rv II 220/36.)

Žalující zemský fond přednesl, že výlohy spojené s ošetrováním nemajetného otce žalované v zemském ústavu pro nervově choré v O. ode dne 30. května 1913 až do jeho úmrtí dne 26. října 1931, činily zažalovanou částku. Tvrdě, že žalovaná, která jest majetná, byla povinna tyto náklady sama hraditi, domáhá se jich zaplacení na ní podle § 1042 obč. zák. **P r v ý s o u d** uznal podle žaloby jen částečně, pokud zažalované náklady nebyly promlčeny ve lhůtě 3leté. **O d v o l a c í s o u d** vyhradiv svému usnesení právní moc, uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí. **D ů v o d y:** Podle § 1486 čís. 3 obč. zák. promlčují se sice ve třech letech pohledávky za stravování, ošetrování a léčení v ústavech, které slouží k tomuto účelu a stejnému promlčení podléhají podle § 1480 obč. zák. pohledávky zadržných vyživovacích příspěvků. V tomto případě však jde o nárok podle § 1042 obč. zák. na náhradu toho, co žalující vynaložil za žalovanou k tomu podle zákona povinnou a pro takový nárok neplatí zvláštní doba promlčecí podle §§ 1480, 1486 obč. zák., nýbrž podléhá taková pohledávka řádnému 30letému promlčení podle § 1479 obč. zák. (rozh. čís. 10899 Sb. n. s.). Při posouzení zažalovaného nároku bylo tudíž přihlížeti k nákladům žalujícího, uplatňovaným za celou dobu od 30. května 1913 až do 26. října 1931.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu a v otázce, o niž tu jde, uvedl v